

Quinzenari Catòlic defensor dels interessos morals i materials d'Artà i sa comarca

Redacció i Administració

Quatre Cantons. 3 • ARTÀ

Any III

Dels treballs publicats no son responsables els autors

N'os tornen els originals

Artà, (Mallorca) 25 de Octubre de 1919

PREUS

Espanya: Trimestre 0'75 Ptas.
Any. 3'00 *
Estranjer Doble

Se paga
a la
bastreta

Núm. 79

Funest Aniversari

El mes d'Octubre és enguany per Mallorca un més de tristes recordances. Fa un any que la nostra illa se vege' terriblement assolada per la contagiosa malaltia de la grippe que tressà de poble en poble deixant per tot desolació i tristesa. Enguany seran moltes les famílies que tendran que recordar amb tristesa la falta de sers estimats que tombaren víctimes de l'epidemia que fou al any passat l'assot d'Europa com ho es enguany de l'América.

La Ciutat de Palma fou de les que esperimentaren amb més rigor la crueltat del contagi i aont més víctimes causà. Junt amb el record dels qui finaren és de justícia recordar també en aquelles dames que amb una caritat ardentíssima ajudaren a tantes famílies necessitades, aixugaren tantes llàgrimes i dugueren consol a tants de cors desconsolats.

També les viles de Mallorca foren visitades per hosta tan terrible pobles ehi hagué qui quedaren més nafrats encare que la mateixa Ciutat com Algaida, Sa Pobla etc en que semblava que la malaltia terrible se delitava en dexiar ben gravades les petjades de son pas. Aquestes viles, portaran dol etern, ja que son en gran número les vides i els orfes que deixa.

I el nostre poble no'n fou preservat de tant funesta visita. Si be no causà aquí les víctimes qu'an els damés hi ha famílies qu'en guarden trists records, i tot el poble se senti acovardat, espaordit durant aquella temporada de triste memoria i fins un no s'acaba d'explicar el desenrolament de l'epidemia; perque les famílies més remirades en l'higiene i els individus de més forta complexió, foren els qui més prest pagaren el tribut. Allà ont ella entrava no hi valien desinfeccions; pareixia que la divina Providencia se volia valer d'aquell medi per flagellar a la enorgullida humanitat. Els qui creim, els qui sentim la fe cristiana, en els nostros cors, hem de pensar que o be fou un casticament que Deu volia que purgassem les nostres culpes o un avís del cel perque no olvidassem la nostra flaqueza.

Per aixó avui tot recordant amb pena la temporada terrible en que l'ansiedat, el terror s'havia apoderat dels homes i la tristesa i el dol s'ensenyorí de moltíssimes llars, elevém una pregaria a Deu p'els qui finiren.—FLAMA

Els Oficials Barbers.

Avui ja s'h' fet de consuetut en les reivindicacions obreres posar-se al costat dels débils, mes en les queixes que donen els oficials barbers d'aquesta vila mos hi posam de la seua part perque son justificades.

No han fet cap acte de protesta, ni han intentat tant sols declarar-se en vaga però volen que per boca nostra expressem el malestar qu'entre ells se nota. Volen no haver de treballar tot el diumenge i tenen raó. Perque ademés a mes de no poder cumplir com voldrien amb sos devers religiosos, hi ha també el gran cansament dels qui han hagut de vetllar bona part de la nit. S'en van a colgar el dissapte a la una o les dues. A les 4 s'han de tornar aixecar i molts de diumenges son les 4 o les 5 del capvespre i encara s'afaita. ¿Perqué tots els mestres de barberia no han de pendre l'acort de cumplir la llei del descans dominical i tancar a les 11 del dematí? Aixó fent-ho tots no perjudica a ningú i beneficia an els oficials i an els mestres mateixos que tendran bona part del diumenge lliure.

Desifgen també augment de sou. a judici dels mestres i per raonar la justificació de sa demanda voleu que s'en beneficii primer el mestre pujant el preu el afeitar. Fa vuit anys que se pagaven deu cèntims per afeitar i deu cèntims se paguen encara avui. Tot ha pujat, els queviures, el treball, les substancies mateixes qu'empleen els barbers, tot; ben just es idó que d'ara endavant cap barber admeti més una pessa de quatre per cada barba.

Sols amb cinc cèntims mes, el públic ho pagaria igual perque bastans voluntariament ja ho donen perque ho troben just, i els mestres porian recompensar millor an els mossos i oficials.

Aidón

DE MENORCA

QUEIXES JUSTIFICADES

El nostre corresponsal de Sant Cristófol de Menorca nos escriu diguent-mos el matat de la conducció del correu de Mitjorn a

Mercadal i acompanya les manifestacions si-guents de la Societat d'Oficis d'aquella població.

"El servici de conducció de la correspondencia entre Mitjorn i Mercadal se fa d'una manera irregular desigual i deficient, més be mirant a la conveniencia del arrendatari qu'an els interessos del públic.

"Segons les condicions del contracte les cartes i plects han de ser duits amb galera i sols les hi duen quant li dona la gana al arrendatari. Si no li convé la galera, la du amb bixioleta amb un mal carretot, i fins a peu i en aquest cas du la correspondencia a l'esqueria. Fins s'ha dat el cas de per descuit o per conveniencia del conductor s'en ha duita la correspondencia dins sa butxaca i fins distret s'en ha arribat a dur dins sa faldriguera a Mahó, cartes que havia de dur i del-xar a Mitjorn.

"Aquestes anomalies, descuits i distraccions, aquest maliservici amb una paraula, es causa de rezels i desconfiances qu'obliguen a molts a dursen per si mateixos la correspondencia a Mercadal o en tot cas a servir-se de colca amic i prescindir del conductor de la correspondencia.

"Altre perjudici: Per faltar una expedició diaria al capvespre cap a Ciutadella socceix sovint que les nostres cartes arriben a Palma i Barcelona antes qu'a l'antiga capital de Menorca.

"Vegi el públic, vegin les autoritats, vegi el Sr. Administrador de Correus i en prengui bona nota si vol de com están els servicis postals en aquest poble desatés i oblidat"

Fins aquí la comunicacio de la Societat expressada. Mes, de la nostra part volem repetir als inolvidables mitjorners que sols d'una manera podran conseguir que se regularissin els servicis públics d'aquella població, de que s'els atenga en ses justissimes reclamacions i de que se'ls e concedesquen les millores que precisen, promeses mil vegades fetes, i es anant tots els parers i totes les voluntats en una. Anatar per un temps determinat tot interès partidista i fent un sol cor, aprofitar un moment politic determinat, ja qu'en l'illa germana solen presentar-se sovint, sovint. Predicar, o millor, seguir predicant els ideals de eman l'apació de la vila de Mercadal i per aquest ideal, fer tota casta de sacrificis politics personals, pecuniaris, etc. etc perque noltros qui ho coneixém be es-timem moltíssims qu'és únic remei per tota esta mala d'aquell ben amat poblet.—A. F.

Agricultors alerta!

Estam en les messes del sembrà, en l'època en que el vostre cor ubert a l'esperança s'esplaya en la contemplació dels dies humits, dels dies plujosos encara que venguin a colles com a bons amics, i també s'aixampla quant les succeïxen aquells altres de sol en que la vida amagada dins l'embrí, sembla volen esclatar en l'a esplèndida manifestació primaveral, dies de sol que vos permeten sortir als camps i saonarlos amb la vostra suor, dies que fan tovar la terra completant l'obra comensa a per l'aigo o comensant-la que l'aigo després acabarà, els dies sanitosos que deixen escampar la lleuor qui germinarà després, per produir una nova planta, per multiplicar el fruit...

Ido bé, pageaos, conradores de la nostra patria, aquella esperança qui s'allarga fins a l'estiu, potria acabar amb un gros desengany, si voltros no estasseu alerta a tota la serie d'operacions que s'han de practicar fins arribar a l'extrem de la caminada.

Tots sabeu que aquesta es l'època de abonar les terres, que no essent els fems que se produïxen, suficients, se va introduir l'us dels adobs minerals, adobs químics, en el cultiu de les nostres terres, que al consum d'aquestes materies, va dur la seua falsificació per part de fabricants poc escrupulosos, els quals escamparen a mes baix preu que el natural, mesclant mes o manco enginyoses, sense altre fi que umplir les seues bosses amb els diners suats pels agricultors, i que l'abus d'aquests fabricants donà lloc a que el govern dictés una serie de disposicions, encaminades a evitar una tal explotació, imposant penes severíssimes an els seus contraventors.

Sabeu també que aqueste anys de guerra el mal s'ha fet major a causa de la falta de primeres materies i a l'aument excessiu dels preus, lo qual ha donat peu a dits fabricants perque fessin gran negoci venent a un preu inferior, si bé a l'arrel an el del superfosfat.

L'any passat, com recordava en una de les passades croniques, molts varen esser víctimes d'aquestes falsificacions; per aquests, ja no parlaré, l'experiencia es la millor mestressa de la vida i prou alerta aniran a tornar caure dins la rateta; pero, n'hi ha d'altres, i per ertorne que ho digui, que la seua gran ignorancia se deixa seduir facilment per una diferencia de preu i estan exposats a que, quant no hi hagi remei se diguin enganats; per evitar això, no hi ha altre medi que comprar alià aon vos donin absoluta garantia del producte.

Corren per aquests pobles unes saques amb una etiqueta que diu.

Nitrogeno organico 1 grado

Acido fosforico soluble 2 ..

¿Que vol dir això? Res absolutament.

L'acid fosforic que te valor en agricultura, es el qui es soluble en l'aigo i en el citrat amonic, perque aquest es l'assimilable per les plantes, en canvi el qui es soluble en els acits no mos convé, perque les plantes no'l poren assimilar a causa de no porà resistir l'acidés forta, per lo tant no mos serveix, no es aprofitable, i aquella etiqueta no mos diu aon es soluble l'acid fosforic, que es igual que dir res.

En quant a el nitrogen orgànic, tampoc nos diu res l'etiqueta de referencia, no tot el nitrogen es assimilable per les plantes i el que te valor es, el nitrogen nítric o l'amoniacal.

Aquella etiqueta tan poc explicita me fa l'efecte d'una trampa per enganar badoes corant un género que posat a la terra, no l'ha de fer fructificar, i com si tirassim els diners a la mar. Els petits comerciants no son culpa-

bles de l'engan que contenen aquestes sacs, en canvi no se pot dir igual dels fabricants o dels seus representants, els quals conceixedors de lo que tenen entre mans, procuren quant les posen a retxa, escapar a l'acció de la justícia, i sino as coltau:

Me'n anava un dia de viatge i, com es corrent en les nostres costums varem moure conversa amb els altres viants, que tractantse de pajesos va recaure precisament sobre l'us dels adobs minerals i sobre la pobresa d'esperit de nostres conradores temorecs, sempre que se tracta de ferse respectar; cada-hu contava lo que passa an el seu poble i un d'ells, generós fins a l'extrem, mos contà lo que li havia succeït amb la compra d'una d'aquelles saques, mos digué que havia consultat a persones sabudes el valor d'aquells grans, que suposant el sulfat amonic a 70 pts els 100 Kls, el grau de nitrogen orgànic valdria 3'32 pts, i si el superfosfat valia a 21'50 pts. els 100 Kls. els dos grans d'acid fosforic valien 2'68 pts; que per lo tant una saca de 100 Kls. d'aquella mescla no tenia mes valor que 6'01 pts.

Devant aquestes dades tan clares, va trobar que la ganancia (diferencia de 6'01 pts. a 19 pts) era un poc massa exagerada i no poguent consentir amb semblant explotació, va pensar amb fer un bé an el seu poble, fent fer un anàlisi per posar els seus plans i fent retirar, per la justícia, lo que hi havia posat a la venta. Vaig treure una mostra i l'envià a l'estació enologica de Felanitx aon diuen que hi ha un enginyer molt despert i gran treballador, i com amb aquestes operacions, anava fent temps, el representant d'aquesta explotació va fer cames perque no'l denunciàs i amb la promesa de que no no'n tornariadur un sac mes a dins el poble, va consentí a ferli el favor.

¿Que vos sembla conradores artanencs d'aquesta historia? Prenim llum dels qui saben caminar mes que voltros i no vos fieu de cap mescla comprant sempre, superfosfat 16 x 18 i exigiu garantia.

No me cansaré de dir-ho.

¡ALERTA AGRICULTORS!

JUAN DE BINIALGORFA

Correspondencia

M. Lopez.— Avui va la vostra poesia. Be homo. Arau escriguent.

M. Juan—Mahé.— Rebudes per gir postal 4'50 pts. Sino mos diu perque son les 1'50 pts que sobren creurem que son a conta de l'any próxim.

L' amo de la Ciasta.— Vos enviarem els números que demanareu. ¡Ja hu val amb els correus! Fa estona que no hem rebut res vostro. Escriurem per correu.

Recorts d'Infantesa

*Dies venturosos, dies d'infantesa!
Mon cor vos recorda, mon cor vos anyora..
Dies sense penes, dolors ni tristesa..
Dies d'ignocencia! Com cara penyora
En mon cor gravada, quan vos allu-
Vostra recordansa per sempre'm dei-*

*Com nàvol passareu, hores encantades
Com nàvol que vola, com flor que's mostia
Com música dolça, com somni de fades..
Visió que s'esfuma quan se bada'l dia..
I el cor guarda encara vostra recor-*

Que l'omplí de dolcesa, que l'omplí d'a-
[nyoransa...]

*Llavors trobarem la felicitat
Corrent per la playa, p'el cos i el bocacatge
Com l'aucell la troba quan se lliberta
Per volar p'els boscos i en mitx del ramatge
Espes d'algun arbre penjar-hi'l seu niu
Que quant ell hi canta pareix que son-*
[riu...]

Trescauem els boscos de pins i d'arbos-
[sos]

*Lleugers recorriem els verts ausinars
Creuauem les conques i la camps de blat*
[rossos]

*I a le sombr'ns jeyem de vells olivars
I allà'l temps passavem escoltant ron-*
[dayes]

De flors encantades i bruixes i jayes...

*Adeu oliveres, ausines i pins
Sementers de xexxa i roelles vermeyes!
Adeu rosses eres, adeu vells camins
Hortes i enramades... Jordi que'm somregeu
Amb flors perfumades de blancor de*
[neu...]

Rosers, pasioneres, violetes... Adeu!

*Dies venturosos, dies d'infantesa
Mon cor vos recorda mon cor vos anyora
Dies sense penes dolors ni tristesa..
Dies d'ignocencia... Si possible fora
Tornarvos gandi
Com en l'infantesa cassant papellones
I teixint corones*

De flors i de fulles per l'ample jardí.

La flor donaria

De ma juvenesa

La flor!... per un dia

De m'ignocentesa!

M. LOPEZ LLULL

Decembre de 1917

CRÓNICA

DE CA-NOSTRA

METEOROLOGIA—El temps s'ha refrescat de bo i a pesar de que molts de dies el termómetro puja fins a 22 matins i hores baixes i colca dia ha baixat de 15. Ha fet unes quantes dietes d'aigo, d'aigo persistent, pluja d'hivern que s'ha aprofitada tota, deixant una bona saó a sa terra. De ventada forta no ni hem tenguda més que una durant la nit.

AGRICULTURA.—Aprofitant les saons, tots els agricultors sembren de debó, i el temps de dies clars les afavoreix molt. Sa recolecció d'hortolisses va molt be, especialment de moniatos que n'es estat un any molt abundós. Casi nigú s'en queixa, i sen han cuits de grossos. Noitros n'hem suspesat un un de vuit lliures i mitja; era disforjo.

ESTAT SANITARI.—A consecuencia de lo variable d'el temps s'ha alterat bastant l'estat sanitari. Hi ha uns quantos casos de tifoideas a pesar que no s'en ha mort mes que una nineta. Ara ultimament s'ha declarat un cas de garrotillo en un infant de can Francesc Garrigué i costipats n'hi ha un esplet. Però com se veu p'el registre no hi ha hagut funestes consecuencias.

MISSA NOVA.—Segons noticies, el dia 30 d'aquest mes, si Deu ho vol, tendrem una Missa Nova que cantarà en la parroquial esglesia d'aquesta vila Mossen Andréu Caselles Caselles, Pvre. recent ordenat de sacer-

del. Ràpiga el celebrant i sa família la nostra
Enhorabona mes efusiva.

BENVENGUT. — Es vengut amb sa fami-
 lia a passar una temporada aquí el nostre
 amic D. Pascual Ribot. Sia benvençut.

ESCOLES NOCTURNES. — Per tots els
 cantons del poble s'ha anunciada per medi
 de prego, l'obertura de les classes nocturnes
 en les escoles nacionals de la vila. deguent
 anar a inscriure-se a cas Mestres públics no
 poguent assistir-hi a no ser els majors de 15
 anys.

AIGAT. — El va fer bastant gros durant
 tota la nit del 11 al 12 d'Octubre i durant tot
 l'endemà brusquetjà a voler.

DESGRACIA TERRIBLE. — Dia 5 d'a-
 quest més devers les 11 del demati Madó
 Magdalena Alzina (a) Capitana d'el sen Met-
 xo, estava adavora el foc quant li pegà el
 mal de St. Pau de que patia feia temps i
 calgué dins el foc. Al punt se va encendre
 tota i com era tota sola allà cremà fins que
 les veinades amb la forta olor que feia hi
 entraren i encara tengueren temps de treu-
 rer-la amb vida, però en un estat que abo-
 rrenava el veure-la. Sufri tot el dia terri-
 blement i a l'endemà va morir. Deu l'haja
 acollida a la gloria.

ARTICLES. — El nostre bon amic Mossen
 Francesc Esteve, Fiscal eclesíastic qu'es
 anat a Nova York escriu articles desde
 aquella ciutat a Correo de Mallorca molt
 interessants.

CONCERT. — L'altre setmana tenguem
 l'honor de contar amb el famós guitarrista
 de Palma Sr. Calatayud que acompanyat dels
 germans D. Juan i D. Miquel Llanerés d'a-
 questa localitat va donar un concert a Can
 Corona. Foren molt aplaudits.

EL PARE RIGO. — Recent arribat dels
 Estats Units aont a passat uns dos mesos
 visitant els Convents d'allà, ha passat uns
 quants dies en la nostra vila el Reverendis-
 sim P. Procurador General de la Tercera
 Orde el P. Arnau Rigo. Fa pocs dies que s'es
 embarcat cap a Roma. Li desitjam bon viatge
 i que s'estada aquí li haja estat agradable.

SENSE AUTOMÒVILS. — Durant vuit
 dies nos hem trobats sense autos de cap
 classe qui fessen l'itinerari públic d'Artà a
 Manacor. Un estava espenyat com casi
 sempre. L'altre tenia el Xofer qu'era a Barce-
 lona a comprar-ne un de nou per poder fer
 els dos viatges diaris contractats segons di-
 guerem per la Companyia de Ferrocarrils.
 Segons diuen li canvien ara la catroceria i
 tot d'una qu'estarà enllestida comensaran
 les dues expedicions diaries.

FOMENT DEL CIVISME. — Aqueixa en-
 tidat fundada p'el nostre paísà D. Jeroni
 Massanet, activíssim escriptor, celebrà l'ani-
 versari de sa fundació amb un convit en el
 qual hi prengueren part varies personalitats
 d'Artà. En els brindis usaren la nostra her-
 mosa llengua variis comensals, entre ells el
 Sr. Garcia de Paredes de Sineu, Enhorabona.

CAMARA AGRICOLA. — En les eleccions
 per la Junta d'aqueixa entitat sortiren triom-
 fants aquest mateix amic nostre Sr. Garcia
 de Paredes de Sineu i el no manco amic i
 prohom de la nostra vila D. Pere Morell i de
 Oleza. Mos ne felicitem.

REFERENCIES. — El periòdic *La Veu de*
Catalunya publica un extracte de lo que LLE-
 VANT digué referent a la Biblioteca pública
 de l'escola de nins que regenta el nostre Di-
 rector. Per altra part *Heraldo de Lluçmajor*
 copia també l'article que dedicarem a la Co-
 lonia de mestres o Curs de perfeccionament
 Sineu, Lluch i Felanitx. Gran mercès.

SUBVENCIO. — A proposta del actual
 batle accidental D. Andreu Femenies el nos-
 tro Ajuntament ha acordat ajudar també amb
 son óbol a la publicació del volum dels tre-
 balls que se feren en el citat Curs de perfec-
 cionament. Mos n'alegram.

SORTITS. — Ha regresat a Barcelona
 després de passar aquí la temporada estival
 D. Enric Galiano i Sra. esposa. També ha
 sortit cap a Madrid per assistir al Congrés de
 la *Confederació nacional Católica Agraria*,
 com a delegat de la nostra Caixa Rural i Sin-
 dicat el Caixer D. Bartomeu Alzina. També
 ha fixat de nou sa residència a Ciutat el Co-
 mendant d'Estat Major D. Valenti Massanet
 amb sa família.

ARRETGLANT CARRÉS. — Els caminers
 de la vila van arretglant els carrers més espa-
 nyats. Ja n'hi havia colzun d'intransitable.

A LIQUIDAR. — S'ha fet crida amenas-
 sant en fer embargo an els qui no vagin a
 pagar el consum que deuen dels anys 14, 15,
 16 i 17. Es ben hora.

REBUT. — La Casa Vda. de Ignaci Figue-
 rola nos ha obsequiat amb un Catàlec de
 Figurins anunciador dels principals articles
 de venta en sos famosos *Almacenes S. José*.
 Agraim l'envio.

RELLIGIOSES

Dues Coranta Hores s'han celebrades
 dins un mes en la nostra vila; Les de la Pa-
 rroquia dedicades a S. Miquel deixa de la
 família Morey al cel sia se celebraren amb
 tota solemnidad els dies 26 27 i 28 de Se-
 ptembre. Predicà el Triduo D. Antoni Arti-
 gues Pvre. de Felanitx.

Dedicades a St. Francesc, s'hi celebraren
 les acostumades an el Convent dels Pares
 Franciscans. Predicà el Rt. P. Mojer, T. O. R.
 La Capella del Convent cantà el dia de
 St. Francesc una missa d'en Perossi i en la
 conclusió que fou el diumenge dia 5 contà la
 d'en Goigoechea.

NECROLÒGIQUES

Poques setmanes després d'arribar de
 Puerto Rico aon residia, morí a Palma. D. Pe-
 re Massot Moyà, fill del difunt notari d'a-
 questa vila D. Antoni (a. c. s.). Era un jo-
 ve afable que se conquistava les simpaties
 de tots els qui'l tractaven i que d'abans d'a-
 nars'en a América contava aquí amb moltis-
 simes amistats.

Deu doni a la seua ànima el descans e-
 tern i rebí la seua família especialment se
 mare Dª Francisca Moyà i sos germans els
 nostros amics D. Tomás i D. Antoni l'expressió
 del nostro condol.

El dia 12 d'aquest mes a les 11 del mati
 després de rebre els Sts Sagramens i la ben-
 dicció Apostòlica passa d'aquest mon a altre
 en la Vila d'Esporles Dª Sebastiana Sureda
 Sureda (a) de Cas Tinent Poll, casada amb
 el distinguit metge d'aquella vila D. Mateu
 Font al qual jo mateix que a sa mare D^a. Je-
 ronia i a sa germana Dª Catalina acompanyam
 en el sentiment qu'els afligeix.

Donya Baldomera

Som incorregibles els espanyols en això
 de fiarnos del atzar. La obsessió de la Lote-
 ria, sobre tot la de la *Grossa* de Nadal, se
 manifesta en moltes formes. El cas de la fa-
 mosa Baldomera's pot dir que's repeteix au-
 tomàticament cada cinch anys. Ara's presenta
 baix la forma de la compra de marcs. En
 Lerroux en son últim discurs del Congrés y
 en articles de reporterisme, va llançar la idea
 de que convenia molt a Espanya fer valer la
 seva prosperitat financiera causada pels bene-
 ficis de la guerra, fent préstams als pobles
 que han suferit els sotrachs de la lluyta, tant
 als aliats vencedors, com a les nacions ven-
 cudes. I particularisava mes la seva opinió,
 diguent que haviam d'esser prestamistes de
 França i de Alemanyia. Que de no fer això
 en forma pública i legal, el diner espanyol
 se'n aniria també a fora, al extranger per
 medi de certes entubacions.

No sabem a que aludia en Lerroux quant
 amallava aquesta paraula; pero es cert que les
 entubacions han vingut a xuclar el diner es-
 panyol enganyant ab el mirallet de la depre-
 ciació del franch y sobre tot ab la baixa
 espataarrant del march. Se assegura que a Es-
 panya en pocs dies s'han comprat cinch
 cents millons de marcs, dels quals sembla
 que trescents s'han colocat a Bilbao. De
 modo i de manera que aqueix valor immens
 de marcs que venen a Espanya, ara com ara
 es un empréstit disfreçat, sense cap garantia
 del Estat alemany; es un rasquet que s'empor-
 ta de moment sumes grosses de diner espa-
 nyol. Lo més probable es que aqueixa fabu-
 losa venda de marcs sia feta per capitalistes
 alemanys que fugen dels forts impostos que'l
 ministre d'Hisenda alemany proposa.

Aqueixa nova Donya Baldomera que per
 poques pessetes dona cents i millers de
 marcs, es una jugada de Borsa de la qual
 sols ne poden tenir el secret els cap-grossos
 de les finances mundials; i que de totes ma-
 neres ha de resultar perjudicial per el mercat
 monetari de Espanya. Les operacions sobre'ls
 francs ja no son tan arriscades, i per rahó
 del intercanvi comercial que la nostra nació
 te ab sa vehinada, no's veu tan de perill com
 ab la negociació de les milionades de marcs.

Diu que'l ministre d'Hisenda s'es alarmat
 de lo que passa, i creu necessari oposarse a
 aqueixa exportació de capitals espanyols que
 perjudicarà'l crèdit de l'nostre Deute públic
 i sobre tot entorpirà l'èxit de's futurs empré-
 tits que per força s'hauran de fer si's volen
 impulsar les obres públiques. El Sindich de
 la Borsa de Madrid ha dit que era precis
 prohibir la especulació sobre more a extran-
 gera que no's base en precsalts comercials,
 i que s'ha de autorsar la compra de valors
 extrangers pertanyents a les arts o industries
 que radiquen en nostre país.

(Conclure)

GRAN COLMADO ARTANENC d'en GUIÉM BUJOSA (a) Ganancia

SE VENEN BONS I BARATO

Comestibles de tota casta, licors, dolces, galletas, etc., etc. • Grandiós surfit de Perfumeria

Aquesta casa es s'unica depositaria dins Artà del ANIS TUNEL

Fixau-vos be en sa Direcció: CARRÉ DE PALMA 3 ARTÀ

L'agencia Bujosa (a) Ganancia serveix amb esment, puntualitat i barato qualsvol encàrrec se li fassa per ciutat i pels altres pobles de Mallorca

Despaig a Artà: Carré de Palma, núm. 3 • Despaig a Palma: Estanc d'es Banch de s'Oll

GRANDES ALMACENES **SAN JOSÉ** Vda. Ignacio Figuerola

LANERIA
LINERIA
CAMISERIA
MERCERIA

ZAPATERIA
CONFECCIONES
CORSETERIA
SEDERIA

PAÑERIA
PAÑOLERIA
COMBATERIA
BISUTERIA

BORDADOS
TAPICERIAS
ALFOMBRAS
PERFUMERIA

ABRIGOS - CAPOTES - PELLIZAS - IMPERMEABLES

Articulos para luto - Géneros de punto - Bastones y
Paraguas - Artículos de viaje

SASTRERÍA - MODISTERÍA - CAMISERÍA

Mantas de Lana - Chanclos de Goma

Gran sección de Peletería

Ventas al contado - Precio fijo - Teléfono, 217 - PALMA - ESTA CASA NO TIENE SUCURSALES

LA FONDA RANCA, :: DE ESTEVA

Carré de Palma, 48.-ARTA

S'es oberta fa poc. Tot es nou

i llampant. Servei esmeradíssim

Prontitut, Seguredat i Economia

NOVEDATS - NOVEDATS

Visiteu la tenda de

ca ses massetes

Aont hi trobareu ar-
ticles d'escri, Merce-
ria, Perfumeria, i ju-
guets per tots gusts

Carré de Palma, 15

FARMACIA

DE

Llorens Garcies

OBERTA A TOTES HORES

Vina i alxarops medicinals
Alxarops de cuca del Dr. Morey
preparat amb erba cuquera d'ARTÀ

PLASSETA DES MARXANDO

GRAN BOTIGA

AMB GINERO DE TOTA CASTA I A TOT PREU
—: CALSAT FI I DE MODA —:

A CANA VIVES

CARRÉ DE PARROQUIA, 1

CAP BOTIGA

VEN EN MILLOS CONDICIONS QUE SA D'EN

Juan Vicens (a) Jan

Tota casta d'articles, comestibles, galletas, etc.

ES REPRESENTANT DE SA PERFUMERIA

L. CACCIO

TE DEPOSIT DE MAQUINES DE COSIR

PAPPI I AUCONS

Loz també tota casta d'instruments musicals. Bandurries, Guitarras, etc.

DIRECCIO: :: ALCARIOT, 3

Ebanisteria

**Magatsem
de motbles**

D'EN

**Miquel
Morey**

Parroquia, 7

- ARTA -

**RONDAIES
DE MENORCA**

per

Andreu Ferrer

Un volum 2 Pesates
en 4.

DEMANAULES A LA LLIBRERIA DE

**FERRER I SUREDA
ARTÀ**

an aquesta administració
podreu encarregar
tota casta de

IMPRESOS

Se serveixen amb prontitut

**LLIBRERIA, PAPBLERIA
I CENTRE de SUSCRIPCIONS**

DE

Ferrer i Sureda

A qui trobareu paper de tota casta a la menuda i en gros, plens
llibres, finets, llapis, etc. etc.

llibres escolars i elligiosos

—: A PREU DE CATALEG —

s'encomanden da tota casta en tota puntualidad

QUATRE CANTONS, 3 ARTÀ

Ensaimades i Panets

En lloch se troben millós que a la

Panaderia Victoria

ES FORN NOU

DE

Miquel Roca Castell

A sa botiga heu trobareu

sempre pans, panets,
galletas, bescuits,
rollets, i tota casta de pasticeria

TAMBÉ SE SERVEIX A DOMICILI

Nefadat, prontitut, i economia

DESPAIG Carré de Palma 3 bis. ARTÀ